

Deklaracja #CohesionAlliance na rzecz spójnej, zrównoważonej i odpornej Europy

Sojusz na rzecz Spójności #CohesionAlliance odnawia swoje polityczne zaangażowanie w Europie czasów po pandemii COVID-19, by potwierdzić spójność jako podstawową wartość Unii Europejskiej i główny cel wszystkich jej polityk i inwestycji. Kryzys związany z COVID-19 pokazał, że solidarność, odpowiedzialność i spójność są dziś potrzebne bardziej niż kiedykolwiek wcześniej, aby **nikt ani żaden region nie pozostał w tyle**.

Europejskie regiony, miasta i gminy, niezależnie od ich wielkości, już świadczą obywatelom wiele podstawowych usług takich jak opieka medyczna i opieka społeczna. Ma to kapitalne znaczenie dla przezwyciężenia skutków pandemii COVID, jednak koszty są ogromne. Zdolność inwestycyjna na szczeblu regionalnym i lokalnym uległa znacznemu ograniczeniu.

Naszą ambicją jest zapewnić, by państwa członkowskie, regiony, miasta i gminy otrzymywały od UE silne wsparcie finansowe. Znajdują się one w tym kryzysie na pierwszej linii frontu i budżet UE na lata 2021–2027 oraz plan odbudowy po pandemii muszą im pomóc chronić obywateli, wspierać miejscową gospodarkę, zwiększać odporność społeczności lokalnych na kryzysy i budować zrównoważoną przyszłość. Ponieważ ta sytuacja wyjątkowa może doprowadzić do pogłębienia się dysproporcji między państwami członkowskimi i w ich obrębie, brak skoordynowanych, podejmowanych w porę działań UE zwiększy dystans między bardziej a mniej rozwiniętymi społecznościami.

Z myślą o przyjęciu unijnego planu odbudowy oraz wieloletnich ram finansowych na okres po 2020 r. podkreślamy po raz kolejny podstawowe zasady #CohesionAlliance i wzywamy wszystkich przywódców na szczeblu europejskim, krajowym, regionalnym i lokalnym, także liderów przedsiębiorstw i społeczeństwa obywatelskiego, by poparli niniejszą deklarację.

Jako #CohesionAlliance oświadczamy, co następuje:

1. **Wieloletnie ramy finansowe UE (WRF)** stanowią zasadnicze narzędzie wspierania spójności, konwergencji i konkurencyjności dla dobra wszystkich obywateli Unii Europejskiej, niezależnie od ich miejsca zamieszkania. Proponowany **plan odbudowy** należy realizować za pomocą podejścia oddolnego, wykorzystując dotacje oraz efekt dźwigni instrumentów finansowych, a także respektując zasadę partnerstwa.
2. **Silna, widoczna i skuteczna polityka spójności dostępna dla wszystkich regionów, miast i gmin, niezależnie od ich wielkości**, jest niezbędna do tego, aby zmniejszyć różnicę w poziomie rozwoju i pomóc im w wyjściu z kryzysu związanego z COVID-19 oraz w realizacji najważniejszych polityk i podejmowaniu głównych wyzwań, takich jak Europejski Zielony Ład, cele zrównoważonego rozwoju, Europejski filar praw socjalnych i transformacja cyfrowa. Trzeba zwrócić uwagę zarówno na obszary miejskie, jako sprężyny transformacji ekologicznej i cyfrowej, jak i na regiony, które cierpią na skutek poważnych i trwałych niekorzystnych warunków naturalnych lub demograficznych.
3. Wszystkie strategie polityczne UE muszą wspierać osiągnięcie celu spójności, tak aby można było **zwiększyć odporność naszych regionów, miast i gmin, niezależnie od ich rozmiarów**, odbudować gospodarkę, wspierać zrównoważony rozwój oraz strukturę terytorialną i społeczną naszej Unii. Sukces proponowanego planu odbudowy zależy od pełnego włączenia tych wspólnot samorządowych, gdyż większość kompetencji w zakresie usług zdrowotnych, opieki społecznej i odporności przypada na poziom lokalny i/lub regionalny.
4. **Tymczasowy charakter niektórych proponowanych wzmocnień puli środków polityki spójności nie powinien skutkować osłabieniem przyjętego dla tej strategii podejścia długofalowego**. Musi ona pozostać **polityką inwestycyjną opartą na dodatkowych zasobach**, która będzie zaspokajać potrzeby wszystkich regionów w całym okresie programowania.
5. Zasady **partnerstwa, wielopoziomowego sprawowania rządów i podejścia ukierunkowanego na konkretny obszar oraz włączenie partnerów społecznych i gospodarczych w projektowanie i wdrażanie polityki spójności** mają decydujące znaczenie nie tylko dla osiągnięcia celów polityki spójności, ale również dla opracowania krajowych planów na rzecz odbudowy i odporności. Władze lokalne i regionalne są najlepiej przygotowane do oceny potrzeb inwestycyjnych na szczeblu terytorialnym i muszą być w pełni włączone w podejmowanie decyzji dotyczących (pre)programowania inwestycji w ramach instrumentu REACT-UE oraz wdrażania Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności.

6. Środki działania, które niedawno przyjęto, by zwiększyć elastyczność i dalej uprościć politykę spójności, powinny zostać zachowane jako element mechanizmu kryzysowego i uruchomione ponownie w kolejnym okresie programowania wyłącznie w razie wystąpienia nowego kryzysu. Należy utrzymać minimalną kwotę przeznaczoną na zrównoważony rozwój obszarów miejskich jako niezbędną inwestycję na rzecz odporniejszych miast w przyszłości. **Uproszczenie polityki spójności, a także instrument na rzecz odbudowy Next Generation EU będą miały zasadnicze znaczenie** dla odbudowy, nie prowadząc do silniejszej centralizacji.
7. Jest rzeczą istotną, aby instrumenty naprawcze służące do zaradzenia gospodarczym i społecznym skutkom kryzysu związanego z COVID-19 wzmocniły politykę spójności i **były komplementarne wobec funduszy strukturalnych, polityki konkurencji UE i innych unijnych programów finansowania oraz właściwie z nimi skoordynowane**, nie skutkując jakimkolwiek zmniejszeniem wsparcia na rzecz spójności przewidzianego pierwotnie dla wszystkich państw członkowskich i regionów.
8. Ścisła europejska współpraca terytorialna musi pomagać ludziom, społecznościom i przedsiębiorstwom we współdziałaniu ponad granicami i eliminowaniu szkodliwych skutków kryzysu oraz przyspieszeniu naprawy gospodarczej. Istniejące i nowe programy UE, takie jak nowy instrument na rzecz międzyregionalnych inwestycji innowacyjnych, będą miały kluczowe znaczenie dla wspierania rozwoju europejskich łańcuchów wartości przemysłu i innowacji w oparciu o strategię inteligentnej specjalizacji. W związku z tym należy ożywić **europejski mechanizm transgraniczny**.
9. Potrzebne są **planowe rozpoczęcie programów polityki spójności na lata 2021–2027 oraz przedłużenie systemu wycofywania programów z okresu 2014–2020**, aby można było odpowiednio reagować na trwający kryzys i przygotować **dlugofalowe strategie rozwoju**; w razie opóźnień należy przyjąć ustalenia przejściowe przewidujące także dodatkowe środki w celu uniknięcia przerwy w finansowaniu między dwoma okresami programowania.
10. Apeluje się, by przywódcy UE i państw członkowskich **przyjęli swoją odpowiedzialność wobec obywateli i porozumieli się w sprawie kolejnych wieloletnich ram finansowych oraz strategii naprawczej**, tak aby zapewnić terminowe uruchomienie programów polityki spójności począwszy od **1 stycznia 2021 r.**